

Taigarietgans (*Anser fabalis*) (A039)¹²

1. Status:

Niet in Bijlage I genoemde en geregeld voorkomende trekvogel zoals bedoeld in artikel 4.2 van de Vogelrichtlijn. Voor Natura 2000 relevant als niet-broedvogel.

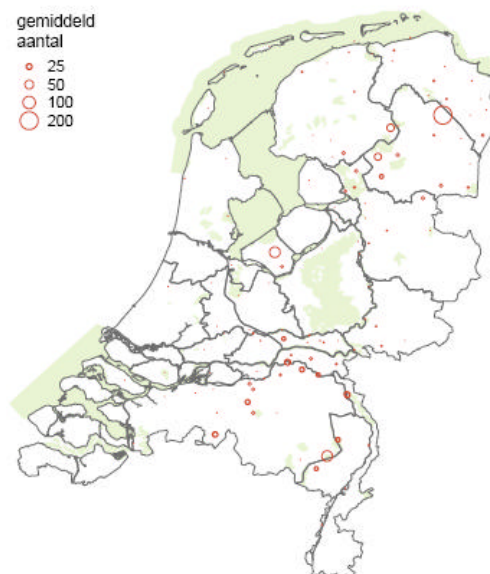
2. Kenschets

Beschrijving: De taigarietgans is groter dan de toendrarietgans. Ganzenvangers noemen de taigarietgans vanwege zijn lange grotendeels gele snavel 'geelbek'. De taigarietgans overwintert hoofdzakelijk langs de Oostzee in Polen, Duitsland en Zweden. Kleine deelpopulaties overwinteren jaarlijks, ook in zachte winters, in Nederland, maar vooral bij strenge kou verschijnen de 'geelbekken' in grotere aantallen in Nederland.

Relatief belang binnen Europa: De broedgebieden van in Nederland overwinterende taigarietganzen strekken zich uit van Noord-Scandinavië tot ver oostelijk achter de Oeral in het stroomgebied van de Ob. Deze populatie overwintert in NW-Europa en wordt geschat op 100.000 vogels. In de periode 2000-2004 overwinterde gemiddeld omstreeks 3% daarvan in Nederland.

3. Bijdrage van gebieden

Huidige verspreiding en voorkomen binnen Nederland: De taigarietgans komt vooral voor in Drenthe en Brabant, maar bij strenge koude ook op veel plaatsen in het rivierengebied.

Verspreidingskaart taigarietgans

Huidig voorkomen en Natura 2000: Slechts 5% van het foerageren van de Nederlandse populatie van taigarietgans gebeurt in Vogelrichtlijngebieden. Verreweg de meeste taigarietganzen zijn verspreid aanwezig in het agrarische gebied. Enkele Natura 2000 gebieden hebben een functie als slaappleaats voor de taigarietgans.

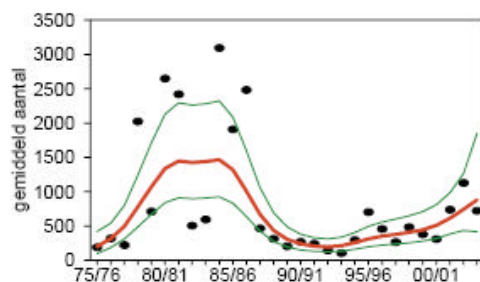
¹² Heeft dezelfde Europese code (A039) als de toendrarietgans, omdat beide typen op Europees niveau als één soort beschouwd worden

Gebied	Functie: foerage en/of slapen	Gemiddeld seizoens- maximum 99/00-03/04
(133) Kampina & Oisterwijkse Vennen	s	300
(033) Bargerveen	s	150
(140) Groote Peel	s	100

Aantallen taigarietganzen in Natura 2000 gebieden

4. Beoordeling landelijke staat van instandhouding

Trends in Nederland: De aantallen van de taigarietganspopulatie is stabiel gedurende de laatste dertig jaar. Wel zijn er aanwijzingen dat de taigarietgans vóór de Tweede Wereldoorlog veel talrijker was in Nederland.

Aantalsontwikkeling taigarietgans

Recente ontwikkelingen: De taigarietgans was relatief talrijk in een aantal strenge winters tussen 1980-1990. Door de grote schommelingen in aantallen kan de trend vanaf 1981 niet bepaald worden. Na 1994 bestaat een significante matig stijgende trend.

Beoordelingsaspect natuurlijk verspreidingsgebied: gunstig

In de laatste twintig jaar is de verspreiding van de taigarietgans niet wezenlijk veranderd.

Beoordelingsaspect populatie: gunstig

De taigarietganspopulatie lijkt stabiel, mogelijk neemt het aantal iets toe.

Beoordelingsaspect leefgebied: gunstig.

De omvang en de kwaliteit van voor de taigarietgans geschikt leefgebied nemen niet wezenlijk af.

Beoordelingsaspect toekomstperspectief: gunstig

Het is niet te verwachten dat de omstandigheden voor de taigarietgans wezenlijk zullen verslechteren. De verwachte klimaatverandering met toenemende zachte winters kan er echter op termijn toe leiden dat de taigarietgans in steeds mindere mate in Nederland opduikt, en rond de Oostzee zal blijven overwinteren.

Definitie gunstige staat van instandhouding: Behoud van de huidige situatie is voldoende voor deze soort. is voldoende voor een gunstige staat van instandhouding van de taigarietgans.

Oordeel: gunstig

Beoordeling Staat van Instandhouding		
Aspect	1981	2004
Verspreiding	gunstig	gunstig
Populatie	gunstig	gunstig
Leefgebied	gunstig	gunstig
Toekomst	gunstig	gunstig
Eindoordeel	gunstig	gunstig

5. Bronnen

- Bergh L.M.J. van den, 1979. Over het voorkomen van Taigarietganzen *Anser f. fabalis* in het stroomgebied van de grote rivieren in de winter van 1978/79. Het Vogeljaar 27: 118-123.
- Bergh L.M.J. van den, 1985. Het voorkomen van de Taigarietgans *Anser fabalis fabalis* in Nederland. Limosa 58: 17-22.
- Burgers, J., J.J. Smit & H. van der Voet, 1991. Origins and systematics of two types of Bean Goose *Anser fabalis* (Latham, 1787) wintering in The Netherlands. Ardea 79: 307-315.
- Ebbinge B.S., Müskens G.J.D.M., Oord J.D., Beintema A.J. & van den Brink N.W. 2000. Stuurbaarheid van ganzen door verjaging en flankerende jacht rondom het ganzenopvanggebied Oost-Dongeradeel (Friesland) in 1999-2000. Alterra-rapport 128. Alterra, Wageningen.
- Feenstra H. 1998. Ganzen op en nabij het Fochteloërveen 1993-1998. Rapport Vereniging Natuurmonumenten.
- Koffijberg K., Voslamber B. & van Winden E. 1997. Ganzen en zwanen in Nederland: overzicht van pleisterplaatsen in de periode 1985-94. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Kowallik C. 2002. Auswirkungen von Windenergieanlagen, Straßen und Gebäuden auf die Raumnutzung von Nonnengänsen und ein Prognose-Verfahren zur Konfliktbewertung. Doctoraalverslag, Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, Oldenburg.
- Madsen J. & Fox A.D. 1995. Impacts of hunting disturbance on waterbirds - a review. Wildl. Biol. 1: 193-207.
- Madsen J., Cracknell G. & Fox A.D. (eds) 1999. Goose populations in the western Palearctic: a review of status and distribution. Wetlands International Special Publication 48/NERI, Wageningen/Rønde.
- Schreiber M. 2000. Windkraftanlagen als Störquellen für Gastvögel. In: Winkelbrandt A., Bless R., Herbert M., Kröger K., Merck T., Netz-Gerten B., Schiller J., Schubert S. & Schweppe-Kraft B. (eds), Empfehlungen des Bundesamtes für Naturschutz zu naturschutzverträglichen Windkraftanlagen. Bundesamt für Naturschutz, Bonn-Bad Godesberg.
- Wille V. 2000. Grenzen der Anpassungsfähigkeit überwinternder Wildgänse an anthropogene Nutzungen. PhD Thesis, Univ. Osnabrück. Cuvillier, Göttingen.